

Miljøministeriet
Att. Afdelingschef Peter Østergaard Have og kontorchef Charlotte Brøndum

08-05-2023

Naturgenopretningsforordningen – behov for tilpasninger og mere klar lovgivning

EU-Kommissionen fremlagde sidste år forslag til en naturgenopretningsforordning, der skal sikre en langsigtet genopretning af europæiske økosystemer. Der er gode intentioner i forslaget, men det vil i sin nuværende form have store og utilsigtede konsekvenser for et bæredygtigt skovbrug.

Et bæredygtigt skovbrug, hvor vi vedvarende kan høste af naturens ressourcer, er afhængig af sunde og modstandsdygtige økosystemer. Vi støtter derfor som udgangspunkt initiativer til genopretning af forringede økosystemer i EU. Dog er det vigtigt, at initiativerne gennemføres med forståelse for, at der fortsat er brug for træproduktion til den grønne omstilling, indfrielse af klimamålene og levering af ressourcer og materialer til fremtidens bioøkonomi.

Skovejers handlefrihed reduceres markant

Særligt bekymrende er det, at forslaget ikke tager højde for, at en stor del af skovarealet er produktionsskov. De begrænsninger, der potentielt vil blive lagt på driften for at leve op til forordningens krav om god tilstand for habitatdirektivets skovnaturtyper, vil få betydning for skovenes produktionspotentiale og skovejernes handlefrihed i skovdriften.

Det vil få store konsekvenser for bl.a. skovejernes mulighed for at fortsætte bæredygtig skovforvaltning, som er nødvendig for at bevare skovens langsigtede modstandsdygtighed og levere bæredygtige, træbaserede materialer til samfundets behov. Fortsættelsen af bæredygtig skovforvaltning er en forudsætning for at nå målene for bæredygtig udvikling og målene i EU's grønne aftale. Vi kan ikke "spare" os ud af omstillingen fra fossil energi og energitunge materialer. Der vil fortsat være behov for at kunne høste træ fra skovene.

Der er udført en række økonomiske beregninger af forslagets effekter, men vi savner stadig svar på, hvilke konsekvenser forslaget til naturgenopretning vil få for træproduktionen i Europa. Vi har derfor efterlyst yderligere analyser, særligt forslagets konsekvenser for jordbrugserhvervene. Naturgenopretningsforordningen bør målrettes de forringede naturtyper frem for generel naturgenopretning. Det er samtidig væsentligt, at der udarbejdes en analyse af de enkelte landes mulighed for at bidrage inden for en realistisk tidshorisont.

Uklare definitioner giver grobund for bekymringer

Forslaget indeholder krav om at fastsætte genopretningstiltag for alle naturtyper listet i annex 1 til Habitatdirektivet, som ikke er i "god tilstand", hvilket skal måles op mod et referenceareal. Det er uklart, hvordan størrelsen af referencearealet for de enkelte naturtyper fastlægges, og det er derfor også uklart, hvor store arealer der skal genoprettes eller genetableres til god tilstand for naturtypen. Formodningen er, at en væsentlig del af referencearealet for skovnaturtyperne skal findes i almindelig produktionsskov. Skal en væsentlig del af produktionsskoven efterleve krav om ekstensiv drift, vil det både få betydning for mængden af råtræ til det biobaserede samfund og skovejernes økonomi.

Genopretningsforanstaltninger bør prioriteres inden for Natura 2000-områderne. At målrette genopretningsforanstaltninger mod beskyttede områder sikrer både langvarige fordele ved genopretningsforanstaltninger og hjælper med at undgå mulige modstridende interesser relateret til arealanvendelse. Genopretningsindsatsen for habitattyperne uden for Natura 2000-områderne skal ske i balance med samtidige interesser for at opnå bæredygtig udvikling, herunder afbødning af og tilpasning til klimaændringer, energi, fødevarer sikkerhed og træ til den grønne omstilling.

Yderligere er der i forslaget indføjet særlige sektorrettede naturgenopretningsmål. For skoven er der foreslået en række indikatorer for biodiversitet, hvor der stilles krav om en positiv udvikling på det samlede skovareal. Det er af forslaget uklart, hvordan det skal opgøres.

Det er vigtigt, at forordningen opstiller realistiske mål for naturgenopretning, og at den samtidig bidrager til samfundsøkonomisk genopretning og vækst i landdistrikterne. I denne sammenhæng er respekten for ejerskabsrettigheder essentiel, ligesom forudgående dialog med lodsejerne i alle aktiviteter relateret til restaurering er en forudsætning.

Forslag til tilpasning af forordningen

Vi ser et behov for, at forordningen tilpasses for at sikre en omkostningseffektiv naturgenopretning i balance med skovenes øvrige bidrag samfundets grønne omstilling.

Vi har sammen med de øvrige nordiske skovforeninger udarbejdet vedlagte konkrete forslag til ændringer, hvori vi foreslår, at Naturgenopretningsforordningens artikler deles op i to kapitler:

- Et kapitel II, der handler om naturgenopretning, målsætninger og forpligtelser i relation til naturtyper og levesteder for arter under Habitat- og Fugledirektivet, og som indeholder artikel 4 og artikel 5
- Et kapitel II bis, der handler om genopretningsmålsætninger og forpligtelser knyttet til mere generelle økosystem(tjenester), og som indeholder artikel 6, 7, 8, 9 og 10

Derudover foreslår vi, at artiklerne 1, 4, 10 og 11 herefter tilpasses, så der skelnes mellem naturgenopretning i Natura 2000-områderne og øvrige (genopretnings)tiltag for naturen uden for Natura 2000-områderne.

Dansk Skovforening står til rådighed for uddybning af vores forslag.

Med venlig hilsen

Anders Frandsen
Direktør
Erhvervspolitisk chef

Tanja Blindbæk Olsen
Erhvervspolitisk chef

3048 8450
2537 1977

af@danskskovforening.dk

3048 8450

2537 1977
to@danskskovforening.dk